

NOTAT

Vår ref.: RSS – 03742

Dato: 08.12.25

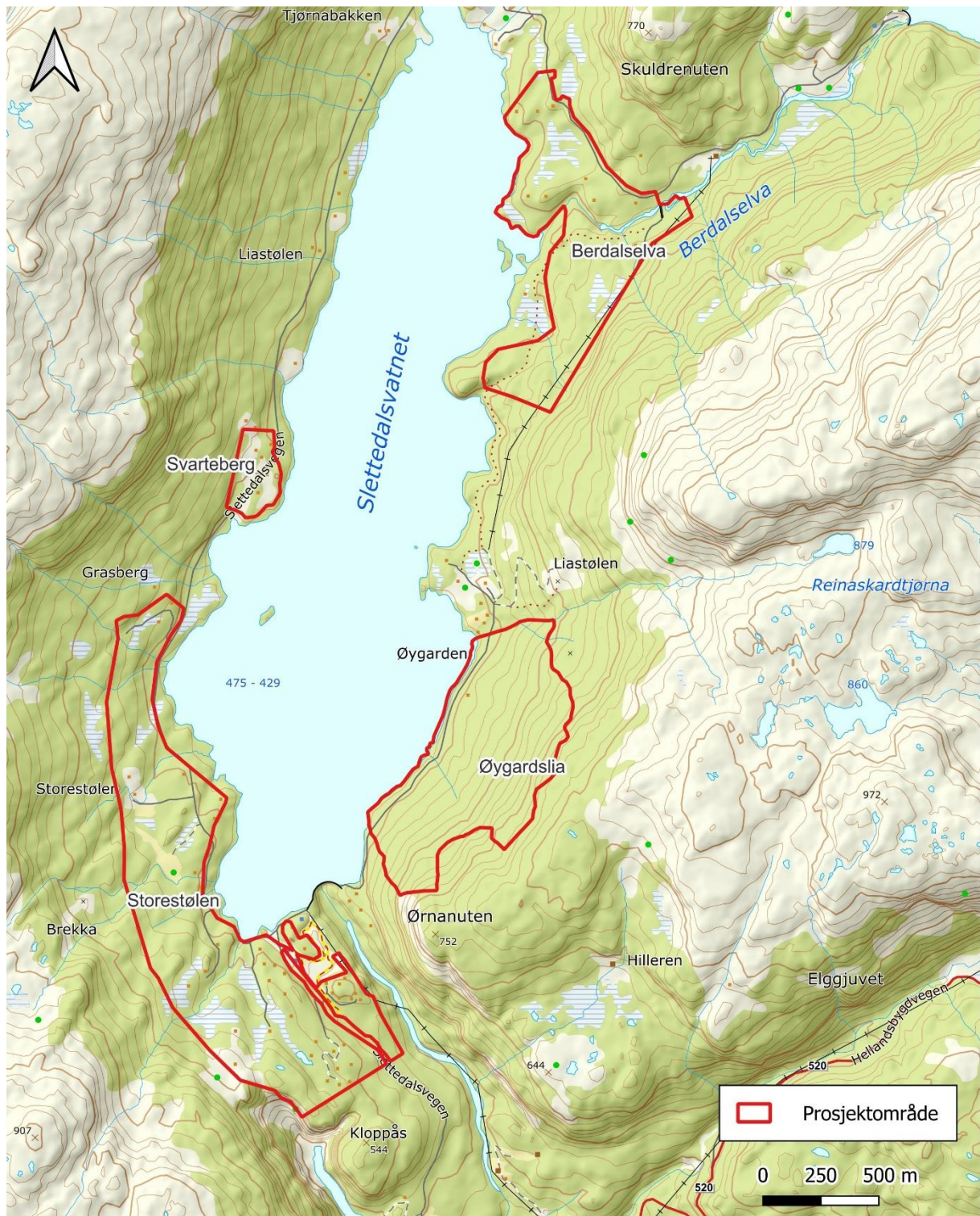
Naturtypekartlegging etter NiN, Slettedalen, Sauda kommune

Bakgrunn

På vegne av Sauda kommune har AFRY engasjert Ecofact AS for å gjennomføre kartlegging etter Miljødirektoratets instruks for kartlegging av rødlistede og forvaltningsrelevante naturtyper (NiN 2.3) i noen utvalgte områder i Slettedalen i Sauda kommune (figur 1 og 2). Kartleggingen omfatter fire separate delområder øst, sør og vest for Slettedalsvatnet i Slettedalen: Øygardslia, Berdalselva, Svarteberg og Storestølen (figur 2). Til sammen dekker disse områdene et areal på 2 074 566,82 m².



Figur 1: Geografisk plassering av prosjektområdene.



Figur 2: Kart over de fire prosjektområdene i Slettedalen.

Metode

Naturtypekartleggingen følger Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (2025), som bygger på systemet Natur i Norge versjon 2.3. Natur i Norge (NiN) er vårt offisielle system for å beskrive, klassifisere og kartlegge naturvariasjon på en helhetlig måte. Kartleggingsinstruksen legger til grunn Artsdatabankens lister over rødlistede naturtyper (2018) og arter (2021), samt fremmede arter (2023).

Kartleggingsområdet er undersøkt for forekomst av til sammen 111 ulike naturtyper, jamfør instruksen (2025). Dette er naturtyper som er rødlistede, naturtyper som er spesielt dårlig kartlagt og naturtyper som har viktige funksjoner i et økosystem. I tillegg er det registrert rødlistede og fremmede arter i naturtypene. Kartleggingen ble utført i løpet av august i 2025. Resultatene fra naturtypekartleggingen vil bli tilgjengelig for alle fra Miljødirektoratets Naturbase (kartlag «Naturtyper på land (NiN)»), og som nedlastbar kartjeneste i Kartverkets GeoNorge i løpet av første kvartal 2026.

I forkant av feltarbeidet ble eksisterende kunnskapsgrunnlag gjennomgått for alle aktuelle områder. Dette inkluderte søk i databaser som Naturbase og Artskart for å få oversikt over tidligere naturtyperegistreringer og artsfunn, samt gjennomgang av naturtyper kartlagt etter den nå utgåtte metoden DN-håndbok 13 (HB13). HB13-lokaliteter gir ofte en pekepinn på naturverdier i et område, men metodikken skiller seg betydelig fra dagens instruks, og mange tidligere registreringer oppfyller derfor ikke kravene i NiN-basert kartlegging. I tillegg ble arealressurskart fra NIBIO og grunnkart fra NGU undersøkt for å forstå lokale geologiske og økologiske forhold. Historiske flyfoto ble brukt aktivt, særlig i kulturlandskap, for å vurdere tidligere bruk, gjengroing og skjøtselshistorikk.

Resultat

Det ble ikke registrert noen naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i de tre prosjektområdene Øygardslia, Berdalselva og Svarteberg. I prosjektområdet Storestølen ble det registrert to lokaliteter med naturbeitemark i forbindelse med to eldre setrer. Alle områdene utenom Øygardslia har flere hytter, samt grusveier og stier som gir adkomst til disse.

Storestølen

Området består av en stedvis bratt østvendt lisode dominert av ulike utforminger av kalkfattige jordvannsmyrer og blåbærskog. De mest fremtredende NiN2-typene er T4-C-1 blåbærskog, V2-C-1 kalkfattig og svakt intermediaær myr- og sumpskogsmark, og V1-C-5 svært og temmelig kalkfattige åpne myrkanter (figur 4).

Innenfor området ble det kartlagt to lokaliteter med naturbeitemark etter instruksen, begge i tilknytning til gamle setrer (figur 3, 5 og 6). Naturbeitemarka lengst nord overlapper en eldre HB13-registrering, som tidligere var registrert som en naturbeitemarklokalitet. Den andre naturbeitemarklokaliteten ligger litt lenger sør. Begge lokalitetene er intakte, semi-naturlige beitemarker uten fremmede arter, med ekstensiv bruk og uten spor etter gjødsling. Naturtypene tilsvarer NiN2-typen T32-C-1 kalkfattig eng med mindre hevdpreg. Lokaliteten lengst nord er vurdert til høy kvalitet, mens lokaliteten lengst sør har moderat kvalitet, hovedsakelig som følge av et mindre areal.

Berdalselva

Området består hovedsakelig av skog og jordvannsmyr. Av skog er det NiN2-typene T4-C-1 blåbærskog, V2-C-1 kalkfattig og svakt intermediaær myr- og sumpskogsmark som dominerer. I bratte skråninger ned mot elva finnes mindre partier med T4-C-3 lågurtskog der mer kalkkrevende arter som

kranskonvall, hengeaks, blåklokke og skogstorkenebb kommer inn. Myrene er kalkfattige og av NiN2-typen V1-C-5 svært og temmelig kalkfattige åpne myrkanter. Her vokser lite krevende arter som bjørneskjegg, tepperot, småmarimjelle, svelstarr, duskull, røsslyng, rome, blåtopp, blokkebær og skogstjerne, i tillegg til torvmoser *Sphagnum* spp. Det ligger noen hytter innenfor det undersøkte området og det går en grusvei inn til hyttene og videre opp til Berdalsvatnet.

Øygardslia

Området består av en bratt lise med vestlig eksposisjon. Det er hovedsakelig bjørkeskog som dominerer i lia, med et mindre område med gråorskog i nord. Av NiN2-typer forekommer i hovedsak T4-C-1 blåbærskog og T4-C-3 lågurtskog i lia, der lågurtskog dominerer i de brattere partiene i øst. Blant arter som finnes her er trollurt, sumphaukeskjegg, vendelrot, blåklokke, hvitbladtistel, sløke, skogstorkenebb, hengeaks, bleikstarr, kranskonvall, og villrips. Det finnes og mindre områder med V1-C-5 svært og temmelig kalkfattige myrkanter og V2-C-1 kalkfattig myr og sumpskogsmark lengre øst i lia. I sør er det noe innslag av gran.

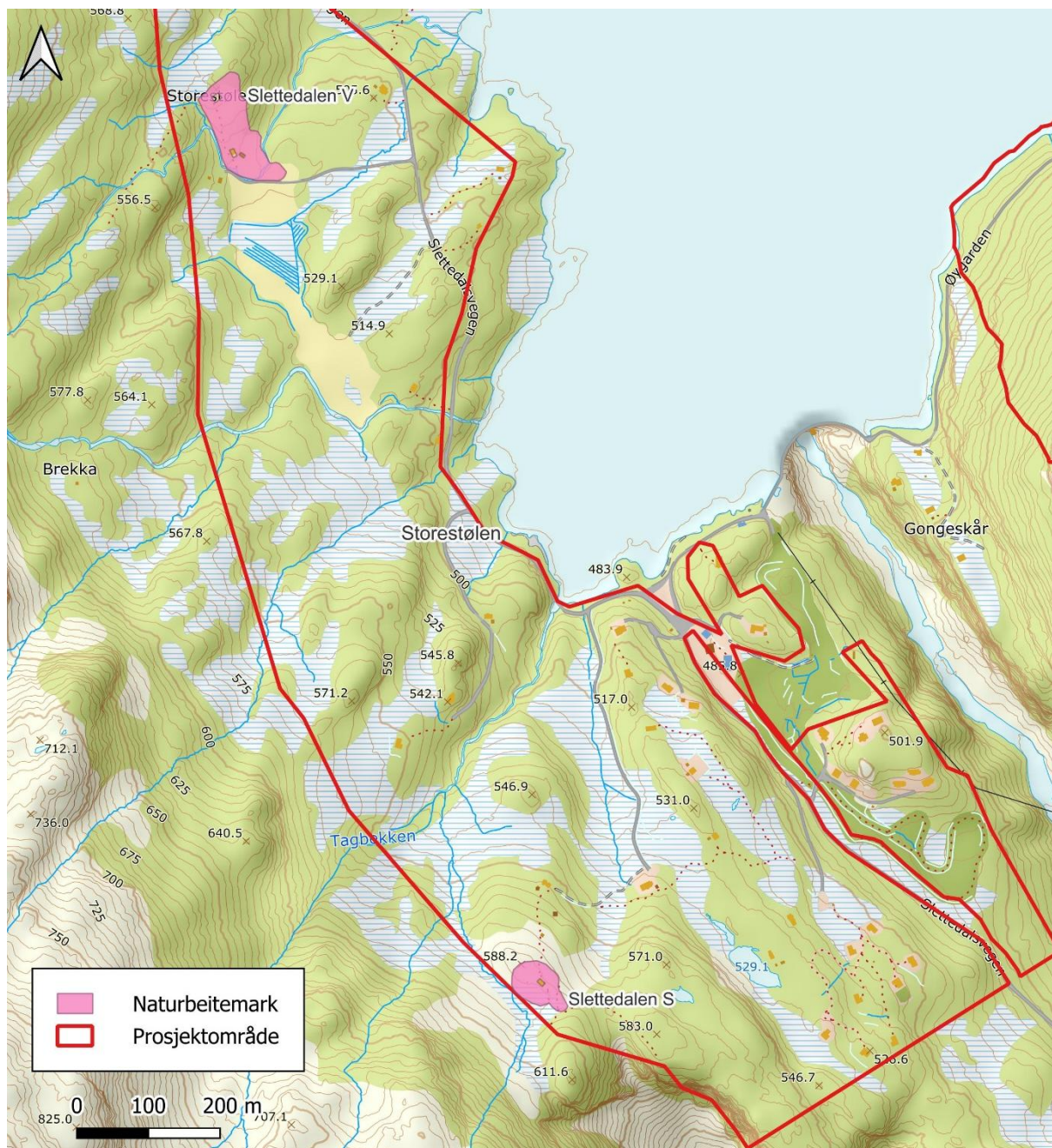
Store deler av det undersøkte området inngår i en tidligere lokalitet med beiteskog, kartlagt etter HB13. Her nevnes det at kvitkurle forekommer spredt, men funnene er ikke kartfestet. Det ble lett etter kvitkurle under feltbefaring, men den ble ikke gjenfunnet innenfor det undersøkte området. Det er usikkert om den er funnet utenfor området og fortsatt finnes der eller om den er funnet innenfor det undersøkte området og er utgått. Skogen er ikke kartlagt som noen naturtype etter Miljødirektoratets instruks da den ikke når opp på kalknivå for å kartlegges som kalkbjørkeskog.

Svarteberg

Dette mindre området består hovedsakelig av jordvannsmyr. Det er NiN2-typene V1-C-1 svært og temmelig kalkfattige myrflater og V1-C-5 svært og temmelig kalkfattige myrkanter som dominerer området. Det er også noen områder med litt tettere tresjikt som går inn under NiN2-typen V2-C-1 kalkfattig og svakt intermediær myr- og sumpskogsmark. Det er høy tetthet av hytter innenfor området, og grusvei og stier til disse.

Artsregistreringer

Det ble ikke registrert noen rødlistede arter i prosjektområdene under denne kartleggingen. Det ble derimot funnet flere forekomster av fremmede arter, hovedsakelig en rekke forekomster av sitkagran (SE – svært høy risiko) og et mindre antall forekomster av skogskjegg (SE). Det var særlig mange forekomster av sitkagran i den sørøstlige delen av prosjektområdet Storestølen. Alle registreringene er tilgjengelige i databasen Artskart.



Figur 3: De registrerte lokalitetene med naturbeitemark i prosjektområdet Storestølen.



Figur 4: Prosjektområdet Storestølen med NiN2-typene V1-C-1 svært og temmelig kalkfattige myrflater (t.v.) og V2-C-1 kalkfattig og svakt intermediær myr- og sumpskogsmark (t.h.).



Figur 5: Naturbeitemark i den nordre delen av prosjektområdet Storestølen.



Figur 6: Naturbeitemark i den søndre delen av prosjektområdet Storestølen.

Forslag til forvaltningstiltak

Naturbeitemark er en menneskepåvirket naturtype formet etter langvarig ekstensiv hevd gjennom beiting. Det bør utarbeides skjøtelsesplaner for naturbeitemarklokalitetene. Dette er viktig ettersom menneskelig hevd er det som har skapt naturtypen. Gjengroing er en av hovedtruslene til semi-naturlige naturtyper, og det er derfor viktig å legge opp til et skjøtelsesregime for å holde det åpent. Naturbeitemarker, som er særlig viktige som habitat for spesialiserte karplanter og sopper, trenger et ekstensivt hevdregime med moderat beitetrykk. De må ikke gjødsles, pløyes eller sprøytes, for da forsvinner kvalitetene ved naturtypen.

Fremmedarter bør fjernes, og det bør følges opp med regelmessig kontroll for å hindre reetablering.

Referanser

Artsdatabanken. (Hentet: 07.11.2025). Økologisk grunnkart.

<https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken (2023, 11. august). *Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023*. Hentet fra

<http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>

Artsdatabanken (2021, 24. november). *Norsk rødliste for arter 2021*.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken (2018, 16. november). *Norsk rødliste for naturtyper 2018*.

<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Miljødirektoratet. (2025). Kartleggingsinstruks: kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2, Miljødirektoratets veileder M-2209 | 2024.

NGU¹. (Hentet: 07.11.2025). Berggrunn – Nasjonal berggrunnsdatabase. Norges geologiske undersøkelse. https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

NGU². (Hentet: 07.11.2025). Løsmasser – Nasjonal løsmassedatabase. Norges geologiske undersøkelse. https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Databaser og kart:

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no>

Kilden, arealinformasjon: <https://kilden.nibio.no>

NGU, grunnkart: https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/ og https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Naturbase: <https://kart.naturbase.no/>

Flyfoto: <https://norgeibilder.no>